

Arxitektura baxımından bir-birinə bənzəməyən yeni binalar tikildikcə ölkəmizin paytaxtı Bakı getdikcə daha da gözəlləşir. Bu gözəllik, bu bənzərsizlik şəhərimizə gələn xarici qonaqların, turistlərin diqqətini cəlb edir.

Doğma Bakımızı daha da yaraşığıl edən yeni tikililərdən biri də Heydər Əliyev Mərkəzidir. Bu binanın yanından keçənlər nə qədər tələssələr də, mütləq bir anlıq ayaq saxlayıb onun bənzərsizliyinə tamaşa edirlər.

Nadir memarlıq abidəsi olan Heydər Əliyev Mərkəzinin tikilməsi müstəqillik tariximizin önəmli memarlıq hadisələrindən biridir. Bu nadir memarlıq abidəsi ölkəmizin və xalqımızın sahib olduğu dəyərlərin nə qədər güclü təməllər üzərində qurulduğunu bütün dünyaya göstərir. Ən başlıcası isə Şərq ilə Qərb mədəniyyətini özündə birləşdirən Bakıya həm möhtəşəm görünüşü, həm də əzəməti ilə xüsusi yaraşığı verir.

Heydər Əliyev Mərkəzinin bünövrəsi 10 sentyabr 2007-ci ildə qoyulub. Tikintisi təxminən 5 il davam edib. Nadir sənət incisi dünyaca məşhur olan memar Zaha Hadid tərəfindən layihələndirilib. Bina mürəkkəb mühəndis həlləri, xüsusi beton və fiberqlas panellərdən istifadə edilərək tikilib. O da xüsusi vurğulanmalıdır ki, Heydər Əliyev Mərkəzi "düz xətlərin olmadığı" unikal arxitektura formasında inşa edilib.

Tikinti işlərinin davam etdiyi illərdə beynəlxalq mühəndis və memar komandaları ilə yanaşı, Azərbaycanın peşəkar mütəxəssisləri də çalışıblar. Binanın fasad örtüyü üçün istifadə olunan xüsusi ağ kompozit panellər gündüzlər gün işığını özündə əks etdirir. Gecələr isə işıqlandırma sayəsində Bakının səmasında parlaq memarlıq nişanəsinə çevrilir. Tikinti zamanı mühəndislər hər kiçik detallı belə nəzərə almışlar. Binanın dayanıqlığını təmin etmək üçün yerli iqlimə və seysmik təhlükəsizliyə uyğun, müasir standartlara cavab verən tikinti materialları seçmişlər. Mərkəz həm də ekoloji baxımdan olduqca davamlı layihədir.

Açılışı 10 may 2012-ci ildə - Ümummilli Liderin anadan olmasının 89-cu ildönümündə olan mərkəz böyük bir kompleksdən ibarət olmaqla özündə iri konqres zalı, Heydər Əli-

Bənzərsiz memarlıq abidəsi

yev Muzeyi, sərgi salonları, administrativ ofisləri birləşdirir.

Heydər Əliyev Mərkəzinin loqosu Azərbaycanın dünənindən gələcəyə doğru baxışlarını, ölkəmizin tərəqqisini və işıqlı sabahını simvolizə edir. Mərkəzin loqosunun rəngi - gümüşü rəng isə özündə bütün maneələri aşmağa, hədəfə doğru inamla addımlamağa işarədir. Məlumdur ki, gümüşü rəng liderlik, mübarizlik, dinamiklik, müdriklik, şəffaflıq, inkişaf və daim yeniliyə can atmaq rəmzidir. Mərkəzin loqosu qurumun üzərinə düşən vəzifələri rəmzi olaraq təsvir etməklə yanaşı, milli və bəşəri dəyərlərin, dövlətçilik ənənələrinin gələcək nəsillərə ötürülməsini tərənnüm edir.

2013-cü il noyabrın 5-də Heydər Əliyev Mərkəzinin arxitektura təqdimatı keçirilmişdir. Mərasimdə Azərbaycanın rəsmi şəxsləri, müxtəlif ölkələrdən gəlmiş nümayəndələr, tanınmış arxitektorlar və mərkəzin memarı Zaha Hadid iştirak etmişlər. Arxitektura sahəsində nüfuzlu "Pritsker" mükafatının sahibi Zaha Hadid təqdimat mərasimində çıxış edərək Prezident İlham Əliyevə və xanımı Mehriban Əliyevaya də-

vətə görə təşəkkürünü bildirmişdir. İmkansız tapşırıq kimi görünən bu binanın inşasının onlar üçün gözəl təcrübə olduğunu deyən dünyaşöhrətli memar Zaha Hadid layihənin uğurlu icrasında iştirak edənlərin hər birinə və komandasının üzvlərinə bir daha təşəkkürünü çatdırmışdır. Məlumat üçün bildirək ki, memarlar arasında ən nüfuzlu mükafat olan "Pritsker" mükafatını qazanan ilk qadın kimi tarixə düşən Zaha Hadid Qazqodakı Riversayd muzeyinin, Quancjou şəhərindəki opera binasının və s. layihələrini hazırlayıb. Bütün bunlar ona dünya şöhrəti qazandırır.

Göründüyü kimi, mərkəzin forması ənənəvi kubik memarlığından tamamilə fərqlidir. Diqqətlə baxanda mərkəzin fonunda sanki axan bir parça, enib-qalxan bir təbiət elementi təsiri bağışlayır. Memar burada həm də Azərbaycan xalq sənətinin - xalçaçılıq, ornamentika və kallıqrafiya ənənələrinin axıcı estetikasını müasir memarlıq dilində ifadə etmək istəmişdir.

Heydər Əliyev Mərkəzi Bakının ruhunu və müasir Azərbaycanın inkişaf fəlsəfəsini ifadə edən cəlbədicə memarlıq abidələrindən biridir. Şəhə-

rin yeni vizual kimliyini yaranan bu monumental kompleks yalnız Azərbaycan deyil, bütün postsovet coğrafiyası üçün bənzərsiz bir mədəniyyət və sənət hadisəsidir. Binanın axıcı və sərbəst forması istər gündüz, istərsə də gecə saatlarında şəhərin silüetinə dinamiklik verir.

Kompleksin memarlığı və funksionallığı, sosial və simvolik anlamı onu Bakının ən çox ziyarət edilən məkanlarından birinə çevirib. Ziyarətçilər bura da nəinki binanın qeyri-adi forması və estetikası ilə, həm də Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin, dövlətçiliyinin dərin qatları ilə tanış olmaq imkanı əldə edirlər. Mərkəzin tikilməsi Azərbaycanın müasir memarlıq xəritəsində tamamilə yeni bir mərhələ açaraq ölkə mədəniyyətini və sənətini beynəlxalq miqyasda layiqincə təmsil edir. Müntəzəm olaraq burada keçirilən beynəlxalq səviyyəli sərgilər, elmi konfranslar və festival proqramları təkcə Bakı sakinlərini deyil, bütün regionu və dünyanı bir araya gətirir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"